

TEMAT: Powstanie Solidarności

POWTÓRZENIE WIDOMOŚCI

1. Pogorszenie się sytuacji gospodarczej Polski w latach 70-tych
 - a. wzrost zadłużenia zagranicznego
 - b. zubożenie społeczeństwa
 - c. pogorszenie się zaopatrzenia
 - d. ciche podwyżki cen

1. Strajki sierpniowe

a. nasilanie się akcji protestacyjnej w sierpniu 1980 r.- pierwsze strajki

– zwolnienie z pracy **Anny Walentynowicz** (działaczki Wolnych Związków Zawodowych

– wzmożona akcja protestacyjna na Pomorzu pod kierunkiem **Lecha Wałęsy**

ZADANIE 1 : Wyjaśnij znaczenie pojęć: *strajk okupacyjny* i *strajk solidarnościowy*

b. powstanie Międzyzakładowych Komitetów Strajkowych (**MKS**)

–ogłoszenie tzw. 21 postulatów

ZADANIE 2 : Na podstawie tekstu wykonaj polecenia:

- **wyjaśnij ,czego domagał się MKS, podaj 3 przykłady**
- **Odpowiedz na pytania-Jaka była reakcja władz”**

żądali podwyższenia płac, upamiętnienia poległych w Grudniu '70 oraz przywrócenia do pracy Walentynowicz i Wałęsy. Aby uniknąć prowokacji ze strony władz, ogłoszono **strajk okupacyjny**. Oznaczało to, że pracownicy strajkowali na terenie stoczni i zrezygnowali z ulicznych demonstracji. Wystąpienie stoczniowców poparli także pracownicy innych trójmiejskich zakładów. 16 sierpnia doszło do zawarcia ugody z dyrekcją stoczni, która zgodziła się na postulaty stoczniowców. Jednak gdy zaczęli się oni rozchodzić do domów, zostali zatrzymani przez kobiety, m.in. Annę Walentynowicz i Alinę Pieńkowską, które przekonały Wałęsę do wznowienia protestu. W ten sposób doszło do **strajku solidarnościowego**, podczas którego stoczniowcy walczyli już nie o spełnienie swoich własnych żądań, ale pracowników mniejszych zakładów lub dziedzin, w których strajk był wykluczony (np. służba zdrowia). Utworzono **Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS)**, na czele którego stanął Lech Wałęsa. Ogłoszono listę **21 postulatów**, wśród których oprócz żądań ekonomicznych znalazły się także inne, m.in. utworzenia niezależnych od władz związków zawodowych, zagwarantowania wolności

słowa czy uwolnienia więźniów politycznych. Wkrótce do strajku przyłączyły się inne zakłady pracy, nie tylko na Wybrzeżu, lecz także w całej Polsce. Do Stoczni Gdańskiej przybywały delegacje strajkujących z całego kraju, a także – w roli doradców – intelektualiści związani z opozycją, m.in. Tadeusz Mazowiecki, Bronisław Geremek czy Bohdan Cywiński. Pomocy strajkującym udzielali także związani z KOR Bogdan Borusewicz i Lech Kaczyński.

Wobec coraz większego zasięgu strajków i sojuszu robotników z inteligencją władze nie zdecydowały się na użycie siły i zaczęły łagodzić sytuację. Podano publicznie informację o zadłużeniu kraju i poproszono o mediację prymasa Wyszyńskiego. Ostatecznie **31 sierpnia 1980 r. w Gdańsku** Lech Wałęsa i wicepremier Mieczysław Jagielski podpisali tzw. **porozumienia sierpniowe**. Władze zobowiązały się spełnić 21 postulatów. Podobne porozumienia zawarto w **Szczecinie** i w **Jastrzębiu-Zdroju**. Wydarzenia sierpnia 1980 r. doprowadziły także do zmiany ekipy rządzącej. Edward Gierek ustąpił ze stanowiska I sekretarza KC PZPR, a jego miejsce zajął **Stanisław Kania**, uważany za zwolennika reform.

ZADANIE 3: Przyjrzyj się ilustracji z 31 sierpnia 1980 roku, następnie wykonaj polecenia:

1. Napisz, kto znajduje się na pierwszym planie

.....

2. Określ, w jakim mieście wykonano zdjęcie?

.....

3. Napisz, co wydarzyło się 31 sierpnia 1980 roku

.....

.....

.....

2 . 17 IX 1980 r. -powstanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” (NSZZ) z Lechem Wałęsą na czele.

Organizacja cieszyła się ogromnym poparciem społecznym. Jeszcze w 1980 roku wstąpiło do niej aż 10 milionów ludzi. Związkowcy domagali się wyższych płac i poprawy warunków pracy. Jako przedstawiciele opozycji demokratycznej coraz śmiej wyśuwali żądania dotyczące przestrzegania swobód obywatelskich . Powstanie Solidarności było przyczyną dużego ożywienia w społeczeństwie. Ludzie ośmielali się dyskutować o sprawach istotnych dla Polski . Domagali się wolności słowa i jawności w podejmowaniu decyzji państwowych.

ZADANIE 3: Jak oceniasz fakt utworzenia NSZZ „Solidarność”?

3. Zmiany u steru rządów

a. rezygnacja Edwarda Gierka ze stanowiska I sekretarza PZPR – zastąpił go Stanisław Kania

b. przygotowania władz do zbrojnej rozprawy z „Solidarnością” , na co nalegał ZSRS (Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich)

ZADANIE 4: Napisz notatkę na temat Lecha Wałęsy.